

OKRESNÍ SOUD V OSTRAVĚ

U Soudu 6187/4, 708 82 Ostrava-Poruba

tel.: 596 972 111, fax: 596 972 801, e-mail: osostrava@osoud.ova.justice.cz, IDDS: 2mhaesg

NAŠE ZNAČKA: 0 St 16/2019
VAŠE ZNAČKA:
VYŘIZUJE: Mgr. Ing. David Blaheta
DNE: 15. října 2019

Sodales Solonis z.s.
k rukám předsedy Jana Šinágla
Ulice bratří Nejedlých 335
267 53 Žebrák

Stížnost na postup soudu v řízení pod spisovou značkou 71T 121/2018 - odpověď

Vážení,

dne 22. 9. 2019 obdržel Okresní soud v Ostravě stížnost, prostřednictvím které upozorňuje spolek Sodales Solonis z.s. na nevhodné chování soudní osoby, konkrétně soudkyně JUDr. Jany Bochnákové v řízení vedeného zdejším soudem pod sp. zn. 71 T 121/2018.

Ve stížnosti se vyjadřujete zejména k pochybením jmenované soudkyně, k nimž mělo dojít v rámci hlavního líčení konaného dne 19. 9. 2019. Nevhodné chování soudkyně spatřujete ve zkratce v tom, že (1) požadovala znát jména osob účastnících se hlavního líčení jako veřejnost, (2) zakázala bez relevantních důvodů veřejnosti vyhotovit zvukový záznam z jednání, čímž Vás měla omezit z hlediska publicistiky a navíc na předsedu spolku, respektive Jana Šinágla, v této souvislosti vyvíjela nátlak, (3) u hlavního líčení vystupovala nekultivovaně, (4) nutila vstát obžalovaného v situaci, kdy to nebylo na místě, (5) vyhrožovala Janu Šináglovi výzvou k opuštění jednací síně a (6) nesdělila Vám relevantní informace o pořizování kamerového záznamu z jednací síně. Z uvedených nevhodných zásahů soudkyně dovozujete až zločinné spolčení, na němž se mimo zdejší soud podílí i státní zastupitelství a část Policie ČR. Závěrem odkazujete na článek zveřejněný na webových stránkách www.sinagl.cz, v němž shora uvedené poznatky z jednání detailněji rozvádíte a jadrně popisujete.

K Vaší stížnosti se dne 2. 10. 2019 vyjádřila JUDr. Jana Bochnáková, která vyloučila jakékoli procesní pochybení v předmětné věci. Poznamenala, že opatření učiněná u hlavního líčení dne 19. 9. 2019 byla reakcí na průběh hlavního líčení konaného dne 27. 5. 2019, v jehož odpolední části muselo být k zajištění důstojnosti jednání využito zásahu justiční stráže z důvodu nevhodného chování v řadách veřejnosti. Následně se totiž na webových stránkách objevily články popisující zkresleně průběh hlavního líčení ze dne 27. 5. 2019, jejichž součástí je rovněž zkreslujícím způsobem upravená zvuková nahrávka pořízená v jednací síni. Dle soudkyně uvedené zkreslené informace snižují důstojnost a autoritu justice. Soudkyně dodává, že z důvodu zajištění důstojnosti soudního jednání dne 19. 9. 2019 požádala o účast příslušníka justiční stráže, přičemž do jednací síně se dostavil i předseda stěžovatele, který oznámil, že si bude průběh hlavního líčení nahrávat. Soudkyně jej s ohledem na předchozí zkušenosti z jednání vyzvala, aby sdělil své jméno, což odmítl, označil jednání soudkyně za vydírání a vedl polemiku o tom, zda průběh jednání snímají kamery. Soudkyně rovněž uvedla, že přítomným sdělila důvody, pro které přistoupila k opatření spočívajícím v zákazu pořizování zvukového záznamu. Soudkyně vyloučila, že by podmiňovala možnost vytvoření zvukové nahrávky tím, že se předseda stěžovatele musí představit. Následně soudkyně poukazuje na východiska umožňující soudci zakázat pořizování zvukového záznamu z jednání i na faktický stav, z něhož vyplývá, že i přes vyslovený zákaz předseda stěžovatele nahrávku pořídil.

K prošetření Vaší stížnosti jsem si vyžádal předmětný spisový materiál a seznámil se i s články, na které odkazujete Vy i soudkyně JUDr. Jana Bochnáková, přičemž jsem dospěl k jednoznačnému závěru, že soudkyně v žádném z Vámi zmiňovaných případů nepochybila, její chování nelze označit za nevhodné, a stížnost je proto v celém rozsahu nedůvodná.

Ze spisového materiálu jsem především zjistil, že v předmětné věci proběhlo již několik jednání, přičemž první problémy z hlediska zajištění důstojnosti jednání se odehrály dne 27. 5. 2019, kdy se osoba ve veřejnosti odmítla podvolit relevantním autoritativním výzvám předsedkyně senátu, na což muselo být reagováno přivoláním justiční stráže, když důstojnost jednání nešlo zajistit jinak. Z uvedeného jednání byla publikována „reportáž“ na webových stránkách www.sinagl.cz, jejíž součástí jsou kusé citace z jednací síně vytržené z kontextu. Další článek včetně zvukové nahrávky byl publikován na webové stránce www.hoppner.cz. Obsah zmíněných článků přitom neodpovídá obsahu protokolu z tohoto hlavního líčení a je z nich patrná snaha referovat o průběhu jednání tendenčním způsobem. Z protokolu o hlavním líčení ze dne 19. 9. 2019 v předmětné věci jsem poté zjistil, že Jan Šinágl skutečně odmítl sdělit na výzvu předsedkyně senátu své jméno, přičemž následně předsedkyně senátu odůvodnila, že veřejnosti nebude povoleno pořizovat zvukové nahrávky z průběhu jednání právě proto, že se na veřejnost dostaly zavádějící informace o průběhu předcházejícího hlavního líčení, včetně zvukových stop. Zároveň předsedkyně senátu vzala na vědomí, že si průběh hlavního líčení bude nahrávat obžalovaný.

K jednotlivým bodům Vaší stížnosti lze s ohledem na uvedená zjištění podotknout následující. Postup soudkyně spočívající ve ztotožnění osob nacházejících se v jednací síni jako veřejnost je zcela v souladu se zákonem a odpovídá dokonce i procesním povinnostem vycházejícím zejména z ustanovení § 209 odstavec 1 trestního řádu. Předseda senátu by totiž měl zajistit, aby svědci dosud nevyslechnutí nebyli přítomni výslechu obžalovaného nebo jiných svědků. Jestliže má předseda senátu takové opatření učinit, musí pochopitelně znát jména osob nacházejících se v jednací síni, aby mohl rozlišit, zda se nejedná o osoby, které mají v projednávané věci procesní postavení svědků. Je přitom zcela na úvaze konkrétního předsedy senátu, který řídí celé hlavní líčení (§ 203 trestního řádu), zda bude vyžadovat i legitimaci osob či nikoli. Ztotožnění osob nacházejících se v jednací síni jako veřejnost však může mít i jiné relevantní důvody. Z protokolu o hlavním líčení ze dne 19. 9. 2019 je zřejmé, že v daném případě byl jedním z důvodů ztotožnění Jana Šináglu poznatek předsedkyně senátu o zkresleném informování o dění v jednací síni. Tento poznatek byl přitom založen na zkušenostech předsedkyně senátu z průběhu hlavního líčení konaného dne 27. 5. 2019 a následného zveřejnění zkreslených informací, mimo jiné i na webových stránkách Jana Šináglu. V uvedeném postupu předsedkyně senátu tak v žádném případě nelze spatřovat nevhodné chování, nýbrž profesionální přístup, neboť jejím cílem bylo zajistit důstojnost, vážnost a objektivnost soudního jednání včetně zajištění výchovného působení hlavního líčení, jehož není možné dosáhnout, dochází-li k úpravám záznamů o tom, co se v jednací síni ve skutečnosti odehrává. Jestliže opatření mělo směřovat vůči konkrétní osobě, bylo na místě, aby takovou osobu předsedkyně senátu nejprve ztotožnila a pod zjištěnou identifikací zaznamenala do protokolu o hlavním líčení. Z předloženého protokolu nicméně vyplývá, že Jan Šinágl se odmítl výzvy soudkyně související se ztotožněním podvolit, přičemž soudkyně nevyužila k vynucení výzvy žádných pořádkových opatření (srov. např. § 66 trestního řádu). Tímto postojem soudkyně prokázala spíše zvýšenou toleranci k nevhodnému chování osob přítomných v jednací síni, než Vámi namítaná vlastní pochybení.

Další bod Vaší stížnosti se týká skutečnosti, že veřejnosti bylo zakázáno pořizovat si z jednání vlastní zvukový záznam. Jak vyplývá z vyjádření soudkyně i protokolu z předmětného hlavního líčení, stěžejním důvodem k uvedenému zákazu, byla negativní zkušenost spočívající v tom, že před konáním hlavního líčení byly zveřejněny zkreslené nahrávky z předcházejícího jednání. Pravidla pro pořizování zvukových a obrazových materiálů z jednací síně upravuje zejména Vámi odkazované ustanovení § 6 odstavec 3 zákona o soudech a soudcích. Ze zmiňovaného ustanovení vyplývá ve vztahu ke zvukovým nahrávkám, že je lze pořizovat s vědomím předsedy senátu,

příčemž zákaz pořizování je podmíněn tím, že by to mohlo narušit průběh nebo důstojnost jednání. Je tedy nepochybné, že předsedkyně senátu měla oprávnění zakázat veřejnosti nahrávat průběh hlavního líčení, měla-li za to, že by to mohlo narušit průběh nebo důstojnost jednání. V této souvislosti je vhodné poznamenat, že z protokolu vyplývá, že uvedeného opatření předsedkyně senátu užila jen vůči veřejnosti a nikoli obžalovanému, který nahrávání hlavního líčení rovněž oznámil. Možné je přitom podotknout, že zatímco v případě obžalovaného může zvuková nahrávka sloužit k výkonu jeho obhajoby a zakázat mu nahrávání průběhu hlavního líčení bude spíše výjimečné, v případě osob účastnících se jednání v postavení veřejnosti může být předseda senátu striktnější. Důvodů účasti veřejnosti u hlavního líčení je celá řada, přičemž mezi nejdůležitější patří výchovné působení hlavního líčení a zajištění jisté formy dohledu a kontroly veřejnosti nad výkonem soudnictví, což má úzkou souvislost s principy spravedlivého procesu. Z hlediska principů spravedlivého procesu je přitom vhodné dbát o to, aby informace zveřejňované z průběhu hlavního líčení byly objektivní a pokud možno pravdivě a korektně popisovaly, jakým způsobem proces probíhá. Zkreslené a manipulativní informování totiž může vést jednak k újmě jednotlivých procesních stran, ale také k ovlivňování osob, které jsou v daném trestním řízení nějak procesně zainteresovány. Typicky by zkreslené informace z průběhu soudního jednání mohly negativně působit na dosud nevyslechnuté svědky. Jestliže soudkyně měla relevantní poznatky o zkresleném informování veřejnosti o průběhu soudního jednání včetně úpravy pořizovaných zvukových nahrávek, bylo její opatření vůči veřejnosti spočívající v zákazu pořizování zvukových záznamů zcela na místě, neboť tím sledovala jediný cíl – zajistit maximální objektivitu a procesní čistotu celého soudního řízení. Tento cíl je nejen legitimní, ale také v souladu se zákonem, neboť zmiňované důvody lze podřadit pod zákonem předvídané zajištění řádného průběhu a důstojnosti jednání. Pochybení soudkyně jsem proto ani v případě zákazu pořizovat zvukový záznam neshledal. Ostatně ke stejným závěrům dospěl i Ústavní soud v rozhodnutí ze dne 25. 7. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1828/17. Rozhodoval přitom o obdobné situaci, neboť i v jím posuzovaném případě bylo pořizování zvukového záznamu odmítnuto z důvodu zajištění objektivitativy soudního řízení. Uvedené rozhodnutí je Vám přitom nepochybně známo, neboť to byl Váš předseda Jan Šinágl, kdo řízení před Ústavním soudem inicioval.

Jen stručně se zbývá vyjádřit k dalším bodům Vaší stížnosti. Z protokolů o hlavních líčeních v dané věci jsem nezaznamenal žádný projev nekultivovaného jednání soudkyně. Nakonec ani Vy sám ve stížnosti žádný konkrétní nekultivovaný projev neuvádíte. Jestliže za nekultivované považujete opatření soudkyně směřující vůči veřejnosti a sloužící k zajištění objektivitativy soudního řízení, jedná se o Vaše subjektivní hodnocení poznamenané snahou prosadit vlastní představu řízení hlavního líčení. Jediným, kdo je však k řízení hlavního líčení skutečně povolán je předseda senátu – v daném případě JUDr. Jana Bochnáková. V jejím postupu jsem, jak bylo shora uvedeno, pochybení neshledal. Jestliže poukazujete na situaci, kdy „nutila“ obžalovaného, aby povstal při výslechu svědka, zatímco státní zástupkyně i obhájci zůstali sedět, jedná se o námitku postrádající větší konkretizaci a tak se lze vyjádřit jen obecně. Platí totiž, že osoba hovořící k soudu by měla vždy povstat, čímž projevuje úctu a respekt k soudní autoritě (srov. § 13 odstavec 2 vyhlášky 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy). Jestliže tedy obžalovaný již hodnotil výpověď svědka – tedy činil vyjádření vůči předsedkyni senátu, bylo zcela na místě, že jej předsedkyně senátu upozornila na nutnost povstat. Pokud uvádíte, že Vám, respektive Vašemu předsedovi, soudkyně vyhrožovala výzvou k opuštění jednací síně, jedná se pravděpodobně jen o další Vaše subjektivní hodnocení konkrétní situace. V protokolu o hlavním líčení není nic takového zachyceno, přičemž z Vaší stížnosti i článku, na nějž ve stížnosti odkazujete, lze vysledovat, že Váš předseda se měl možnost celého hlavního líčení účastnit a dokonce nakonec i přes zákaz předsedkyně senátu zvukovou nahrávku pořídil. V tomto ohledu lze opět pozitivně akcentovat již shora zmíněnou zvýšenou toleranci soudkyně. Nakonec namítáte, že předsedkyně senátu nesdělila relevantní informace o obrazovém záznamu, který je z každého jednání pořizován. V tomto směru je možné stručně poznamenat, že nedostal-li Váš předseda od předsedkyně senátu odpověď odpovídající jeho představám o pořizování kamerového záznamu z jednání, neznamená to ještě, že šlo o

odpověď nepravdivou. Mohu Vás tedy informovat, že u Okresního soudu v Ostravě nejsou jednací síně opatřeny kamerami, které by snímaly průběh v jednotlivých soudních jednání. Výjimku tvoří jen situace, kdy soud využívá pro výkon soudnictví technické prostředky zajišťující videokonferenční hovor.

Závěrem zbývá podotknout, že s ohledem na shora podrobně rozvedenou argumentaci vylučuji Vámi zmiňované zločinné spolčení, jehož by se měl zdejší soud účastnit. Mohu Vás ujistit, že k žádné participaci na zločinném spolčení v případě Okresního soudu v Ostravě nedochází. Vaše stížnost na JUDr. Janu Bochnákovou, soudkyni Okresního soudu v Ostravě, není důvodná

S pozdravem

Mgr. Tomáš Kamradek v. r.
předseda okresního soudu

Za správnost vyhotovení: Simona Kavecká